

سرمایه اجتماعی

و

کار آفرینی

مروری بر تعاریف و مباحث سرمایه اجتماعی با رویکرد کار آفرینانه

مؤلف:

میشم ساریان

سرشناسه	: ساریان، میثم؛ ۱۳۵۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: سرمایه اجتماعی و کارآفرینی: مروری بر تعاریف و مدل‌های سرمایه اجتماعی با رویکرد کارآفرینانه
مشخصات نشر	: همدان: طلوع غرب الوند، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۸۹ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۹۸۲-۰۸-۲ ۱۳۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
عنوان دیگر	: مروری بر تعاریف و مدل‌های سرمایه اجتماعی با رویکرد کارآفرینانه
موضوع	: سرمایه اجتماعی
موضوع	: (Social capital (Sociology
موضوع	: کارآفرینی
موضوع	: Entrepreneurship
رده بندی کنگره	: ۷۰۸ HM س ۲ س ۴ ۱۳۹۵
رده بندی دیویی	: ۳۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۵۶۰۷۰

انتشارات طلوع غرب الوند

سرمایه اجتماعی و کارآفرینی

(مروری بر تعاریف و مدل‌های سرمایه اجتماعی با رویکرد کارآفرینانه)

تألیف: میثم ساریان

ناشر: طلوع غرب الوند

صفحه‌آرایی و طراحی جلد: طلوع غرب الوند

نوب چاپ: اول - ۹۵

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۱۳۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۹۸۲-۰۸-۲

۷	 مقدمه
۱۱	فصل اول: نظریه های بنیادین سرمایه اجتماعی
۱۳	 تعاریف و رویکردها به سرمایه اجتماعی
۱۵	 محتوای شبکه
۱۵	 حاکمیت شبکه
۱۶	 ساختار شبکه
۱۶	 دیدگاه گرانووتر، گره های شبکه
۲۲	 دیدگاه لین
۲۵	 دیدگاه لوری
۲۹	 دیدگاه بورد
۳۲	 دیدگاه جیمز کاسن
۴۰	 دیدگاه بارب
۴۷	 دیدگاه رابرت پاتنام
۵۱	فصل دوم: مدل های کاربردی و مرجع در سرمایه اجتماعی
۵۴	 پورتس و سنسبرنر (۱۹۹۳)
۶۰	 اوزی (۱۹۹۷)
۷۴	 ناهایت و گوشال (۱۹۹۸)
۸۴	 مدل تسای و گوشال (۱۹۹۸)
۸۷	 مدل آدلر و وون (۲۰۰۲)
۱۰۷	فصل سوم: شاخص های سرمایه اجتماعی و اندازه گیری آن
۱۱۷	فصل چهارم: سرمایه اجتماعی و فرآیند کارآفرینی
۱۲۰	 سرمایه اجتماعی و تشخیص فرصت کارآفرینانه
۱۳۱	 سرمایه اجتماعی و بررسی فرصت های کارآفرینانه
۱۳۲	 سرمایه اجتماعی و بهره برداری از فرصت های کارآفرینانه
۱۳۷	 مدل دیویدسون و هونینگ (۲۰۰۳)
۱۴۰	 مدل دیکارلویس و ساپارایتو (۲۰۰۶)
۱۴۳	 شبکه فشرده یا شبکه باز؟
۱۴۵	فصل پنجم: تفاوت در عملکرد بنگاه ها از دیدگاه سرمایه اجتماعی
۱۴۸	 دیدگاه منبع محور؛ حلقه اتصال سرمایه اجتماعی و عملکرد بنگاه
۱۵۳	 اثر سرمایه اجتماعی بر عملکرد کسب و کارها
۱۵۵	 تحقیق لو و همکاران (۲۰۰۴): چین

- تحقیق بوسما و همکاران (۲۰۰۴): هلند..... ۱۵۷
- تحقیق لین (۲۰۰۶): تایوان..... ۱۵۸
- تحقیق مرلو و همکاران (۲۰۰۶): آمریکا..... ۱۵۹
- تحقیق کراوس (۲۰۰۷): آمریکا..... ۱۶۰
- تحقیق باتجارگال (۲۰۰۷): چین..... ۱۶۲
- تحقیق باروس و نونس (۲۰۰۸): پرتغال..... ۱۶۳
- تحقیق پیرولو و پرسوتی (۲۰۱۰): آمریکا..... ۱۶۳
- تحقیق آندروز (۲۰۱۰): انگلیس..... ۱۶۵
- تحقیق دایگ (۲۰۱۰): تایوان..... ۱۶۷
- تحقیق ای-همکاران (۲۰۱۵): چین..... ۱۶۸
- منابع:..... ۱۷۵
- ضمائم..... ۱۸۷

مقدمه

موضوع سنادی^۱، عواملی که می‌توانند بر خروجی و عملکرد بنگاه‌های اقتصادی تأثیرگذار باشند، همراه از جمله موضوعات مورد توجه محققان بوده است. برای پاسخ به این سوال از دیدگاه عام مدیریت و اقتصاد پاسخ‌های مختلفی در قالب نظریه‌های گوناگون ارائه شده است. این مسأله بخصوص در مورد بنگاه‌های کوچک و نوپا، بدلیل ویژگی‌های خاص آنها و آسیب‌پذیری بیشتر و نقش مهمی که در ایجاد اشتغال و تولید در جامعه دارند از اهمیت دو چندان برخوردار است.

نظریه‌های زیادی در زمینه چرایی عملکرد بنگاه‌ها، طرح شده اما یکی از آنها که توانسته است بدلیل جامع بودن و داشتن یک چارچوب محکم، در سایر دیگر نظریه‌ها، از مقبولیت بیشتری برخوردار شود، رویکرد منبع‌محور^۱ است. در این دیدگاه، منابع، عامل اصلی در توجیه چرایی تفاوت در عملکرد بنگاه‌ها هستند و تمایز در منابعی که

^۱. Resource Based view

شرکت‌ها از آن برای ارائه خدمات یا تولید کالا استفاده می‌کنند و ویژگی‌های متنوع هریک از منابع، علت اصلی موثر در عملکردهاست.

از سوی دیگر، یکی از مفاهیم جدید که از جامعه‌شناسی وارد ادبیات اقتصاد شده است، مفهوم سرمایه اجتماعی است. بورديو اولین کسی بود که مفهوم سرمایه اجتماعی را عنوان سرمایه اقتصادی مطرح کرد.^۱ اهمیت این مفهوم جدید از این جهت است که سرمایه اجتماعی بعنوان یک منبع راهبردی و نامشهود در روابط اجتماعی نهفته است و می‌تواند تبادل اطلاعات، شناسایی ایده‌ها، فعالیت‌ها و امکان دستیابی به مزیت‌های رقابتی تسهیل کرده و بالا ببرد.^۲ سرمایه اجتماعی از آنجا که جزء دارایی‌های نامشهود یک بنگاه است و در دل ارتباطات و تعاملات بین افراد و بنگاه‌ها وجود دارد برعکس منابع مادی به سادگی قابل اندازه‌گیری و سنجش نیست و بهمین خاطر مطالعه روی تأثیرات وجود چنین سرمایه‌ای در بنگاه‌ها نیز آسان نیست.

در دنیای رقابتی امروز که بقاء و شکست شرکت‌ها به سادگی اتفاق می‌افتد توجه به عواملی که باعث پایداری و عملکرد بهتر کسب و کارها می‌شود اهمیت بیشتری پیدا کرده است. همانطور که گفته شد وقتی سرمایه اجتماعی بعنوان یک سرمایه‌ی درون روابط افراد تعریف می‌شود رویکرد منبع محور می‌تواند توجیه‌کننده اثرات این منبع بر خروجی یک بنگاه باشد. تعیین میزان اثرگذاری سرمایه اجتماعی بر کسب و کارها، باعث می‌شود نیروی انسانی علاوه بر کارکردهای عادی و سنتی که برای آن وجود دارد، بعنوان عاملان اصلی ایجاد و رشد این نوع سرمایه در نظر گرفته شده و از

^۱ Han (2006)

^۲ Law et al (2004)

جنبه‌هایی دیگری نیز به آنان نگریسته شود. بعلاوه اهمیت موضوعاتی چون اعتماد بین کارکنان سازمان، حضور در شبکه‌ها و پیوندهای شبکه‌ای در تعالی سازمان‌ها و لزوم توجه به این مولفه‌های سرمایه اجتماعی از نتایج بعدی آن است.

کتاب پیش رو، قصد دارد ضمن تبیین مفاهیم سرمایه اجتماعی، بر پایه اصول علمی و با استفاده از نتایج تحقیقات معتبر و شناخته شده تأثیر مولفه‌های سرمایه اجتماعی بر عملکرد و بنگاه‌ها را تبیین کند. شناخت علل عملکردهای متفاوت بنگاه‌ها در تولید کالا و خدمات و شناسایی اثرات عوامل مختلف بر این عملکرد، موجب می‌شود از طریق سیاست گذاری‌های درست و مفید، بنگاه‌ها رشد کرده و این رشد و بالندگی در نهایت، منجر به شکوفایی اقتصاد کشورها و ایجاد اشتغال، ارزش و ثروت برای آن جامعه شود. تحقیات زیادی اثرات مثبت اقتصادی سرمایه اجتماعی را روی شاخص‌های ملی اقتصادی نشان داده است. ناک و کیفر^۱ (۱۹۹۷) در تحقیقی روی ۲۹ کشور جهان به این پیش‌بینی رسیدند که یک انحراف معیار تغییر در سطح اعتماد اجتماعی، متناظر با یک و نیم انحراف معیار تغییر در رشد اقتصادی کشورهاست. همچنین زاک و ناک^۲ (۲۰۰۱) با نمونه بزرگتری، ۴۱ کشور را در تحقیق خود بررسی کردند و نشان دادند که ازای ۱۵ درصد رشد متغیر اعتماد اجتماعی، رشد ملی حدود ۱ درصد افزایش خواهد یافت. همچنین لاپورتا^۳ و همکاران (۱۹۹۷)، با مطالعه روی ۴۱ کشور نشان داد اگر سرانه تولید ناخالص داخلی ثابت باشد، افزایش مولفه‌ی اعتماد

^۱. Knack and Keefer

^۲. Zak and Knack

^۳. La porta

باعث افزایش سهم شرکتهای مقیاس بزرگ در اقتصاد کشورها خواهد شد و یا بعبارتی تشکیل سرمایه را تسهیل می‌کند. بنابراین این شواهد نشان می‌دهد علی‌رغم آنچه در ظاهر به نظر می‌رسد نقش سرمایه اجتماعی بسیار پررنگ‌تر و وسیع‌تر از آنی است که در نگاه اول به چشم می‌خورد. امیدوارم که مطالب این کتاب بتواند تا حدی مفاهیم و ایده اصلی سرمایه اجتماعی را برای خوانندگان روشن نماید.

میثم ساریان

تایستان ۹۵